

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Vuosiraportti, Ryhti-hanke 2021

1. Ryhdikäs vuosi

Digitalisaatiolla on keskeinen rooli painiessamme yhteiskunnan polttavimpien haasteiden kanssa. Ilmastomuutoksen torjunta ja sopeutuminen sekä luontokadon pysäyttäminen vaativat kiireellisesti päätöksiä ja entistä tarkempaa tietoa. Työtä on vielä tehtävänä, sillä rakentaminen ja rakennukset tuottavat kolmasosan kasvihuonepäästöistä. Laadukkaalla ja helposti saatavilla olevalla tiedolla pystytään tekemään parempia päätöksiä ja parempia palveluja.

Digitalisaatio etenee väistämättä ja vauhdilla. On varmistettava, että rakennetun ympäristön tiedot ovat ajan vaatimusten mukaisia niin laadultaan kuin digiturvallisuuden puolesta.

Viisaus lähtee tiedosta, joka jalostetaan älyksi. Tieto on siis viisauden perusta. Erillisissä siloissa vain osa julkisen sektorin tiedosta voidaan hyödyntää – ja viisaus jää saavuttamatta. Vuonna 2022 jatkamme tiivistä yhteistyötä muiden hallinnonalojen, kuntasektorin ja yksityisen sektorin kanssa kohti maailman parhaaseen tietoon perustuvaa, hyvinvointia luovaa ja kestäväää elinympäristöä. Ryhti-hankkeen riippuvuuksien tarkasteleminen auttoi avaamaan yhteistyön paikkoja.

Ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen Ryhti-hanke kokoaa yhteiskunnan kannalta tärkeät alueidenkäytön ja rakentamisen tiedot saataville yhtenäisessä muodossa. Työtä on tehty tiiviisti erityisesti kumppanivirastojen ja kuntakentän kanssa. Samansuuntaista digikehitystä tehdään nyt kaikkialla. Kunnilla on itsehallinto, omat tietojärjestelmät, suunnittelu- ja lupajärjestelmät ja niissä oleva tieto. Rakennetun ympäristön digimuutos ei muuta näitä vastuita. Iso muutos on silti käynnissä, kun alueidenkäytön ja rakentamisluvan tiedot tuodaan jakoon rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kautta.

Digitalisaatio etenee väistämättä ja vauhdilla. On varmistettava, että rakennetun ympäristön tiedot ovat ajan vaatimusten mukaisia niin laadultaan kuin digiturvallisuuden puolesta.

Ryhti-hankkeella on hyvät edellytykset viedä muutosta eteenpäin. Työn rahoitus on turvattu tuleviksi vuosiksi, ja mukaan on saatu osaavia käsiä. Hankepäälliköksi Suomen ympäristökeskukseen valittiin Päivi Malmi, joka pystyi nopeasti jatkamaan tehtävästä pois jääneen edeltäjänsä työtä. IT-projektipäällikkönä aloitti Seppo Pastila, projektipäällikköinä ja tuoteomistajina Seija Lonka ja Teemu Pekkanen. Sidosryhmäyhteistyö erityisesti kuntien suuntaan vahvistui, kun hankkeessa aloittivat Henrik Saari ja Jemina Suikki. Jaakko Rastas aloitti erityisasiantuntijana lainsäädännön valmistelun.

Yhdessä eteenpäin!

ohjelmapäällikkö Juhana Rautiainen

2. Tietojärjestelmän määrittely valmistui

Tietojärjestelmää rakentava tiimi vahvistui vuoden aikana yhdestä käsiparista viiteen. Tiimin kasvaessa ja perehtyessä tärkein tehtävä oli tietojärjestelmän määrittely, jota tehtiin tiiviissä yhteistyössä ympäristöministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, konsulttikonsortion, valtion virastojen ja kuntatoimijoiden kesken. Mittavasta kokonaisuudesta huolimatta määrittelytyön kulkuun voidaan olla tyytyväisiä.

Määrittelytyön tarkoituksena oli jäsenellä ja kuvata rakennetun ympäristön tietojärjestelmä sillä tasolla, että sen ohjelmointi voidaan tilata vuonna 2022. Pyrkimyksenä oli, että tietojärjestelmän toteutukselle rajataan vaatimukset, joiden perusteella tietojärjestelmätoimittajat pystyvät arvioimaan tarvittavan työn laatua ja määrää, ja tarjoajia pystytään vertaamaan.

Määrittelytyössä laadittiin muun muassa tietojärjestelmän liiketoimintamalli, nykytilan- ja tavoitetilan kuvaukset sekä muutostarpeet, tietojärjestelmän käsitelmä, lista käyttäjätapauksista, looginen tietomalli, tietojärjestelmän kytkennät muihin järjestelmiin sekä tietojärjestelmän hallintamalli. Määrittelytyötä tehtiin tiiviissä yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa. SYKE on käynnistänyt syksyn 2021 aikana vuoropuhelun muuttuvasta tiedonhallinnasta jokaisen rakennetun ympäristön tietoja käsittelevän viraston, laitoksen ja tutkimuskeskuksen kanssa.

Tiimin kasvaessa ja perehtyessä tärkein tehtävä oli tietojärjestelmän määrittely, jota tehtiin tiiviissä yhteistyössä ympäristöministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, konsulttikonsortion, valtion virastojen ja kuntatoimijoiden kesken.

Määrittelytyöhön palkattu Rambollin vetämä konsulttikonsortio päättää työnsä tammikuussa 2022, mutta määrittelytyö jatkuu ja tarkentuu edelleen. Kaikille avoin loppuseminaari määrittelytyöstä on 16.12.2021.

Vuoden aikana rakennettu OmaRakennus-demo on eränlainen näyteikkuna siihen, miten rakennetun ympäristön tietojärjestelmää voi tulevaisuudessa hyödyntää. Kehitystyötä tehdään yhteistyössä Verohallinnon ja valtiovarainministeriön AuroraAI-hankkeen kanssa. Demon tarkoituksena on näyttää miten yhteentoimivuusalustan tietomallit ja tietojärjestelmän sisältö toimivat käytössä. Demoa kehitettiin myös erillisessä hackathon-tapahtumassa (Digital Construction Hackathon), joka järjestettiin yhdessä Viron kanssa. Demon kehittäminen jatkuu vuonna 2022.

3. Ensimmäiset yhdessä määritellyt tietomallit valmistuivat

Rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyö on edennyt kovaa vauhtia ja työskentely on löytänyt toimivan muodon. Yhteentoimivuustyö kokoaa monipuolisen joukon osajia julkiselta ja yksityiseltä sektorilta. Tarve alan osaamiselle kasvaa yritys kentällä. Myös julkisella sektorilla yhteentoimivuus on tärkeä huomioida, koska sillä varmistetaan tiedon sujuva liikkuvuus organisaatioiden välillä ja viime kädessä digitalisaation hyödyt.

Vuoden aluksi valmistui Ryhti-hankkeen yhteentoimivuustyön tiekartta, josta käyvät ilmi tarvittavien projektien aikataulu ja järjestys. Tiekartan toteutus on edennyt aikataulussaan.

Tuleva rakennetun ympäristön tietojärjestelmä tulee rakentumaan yhteentoimivuustyön pohjalle, joten asioita valmisteltiin tiiviisti yhdessä.

Myös julkisella sektorilla yhteentoimivuus on tärkeä huomioida, koska sillä varmistetaan tiedon sujuva liikkuvuus organisaatioiden välillä ja viime kädessä digitalisaation hyödyt.

Yhteentoimivuustyössä on valmistunut useita tietomalleja, joiden mukaisina tiedot ovat uudessa tietojärjestelmässä. Alkuvuonna valmistui yleis- ja asemakaavoja varten

laadittu kaavatietomalli ja loppuvuodesta rakentamisen lupien tietomalli muun muassa rakentamislupapäätöksen tietosisällöstä. Lisäksi kesällä valmistui tietomalli tonttijakosuunnitelmasta. Rakentamisen lupien tietomallityöhön liittyvä RAVA2-hanke valmistui keväällä, ja siihen kytkeytyvä yleisten tietomallivaatimusten YTV2012 osan 14 päivitystyö käynnistettiin syksyllä. Myös KuntaGML-skeemoihin tehtiin päivitys syksyllä.

Tietomallitöiden lisäksi rakennetun ympäristön sanastotyö käynnistyi alkusyksystä. Suurin yksittäinen sanastotyö on laajentaa maankäyttö- ja rakennuslain sanastoa. Se tuottaa yhteisen sanaston uudelle kaavoitus- ja rakentamislaille sekä laille rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä. Sanastotyöhön sisältyy myös teemasanastoja esteettömyydestä, meluntorjunnasta ja akustiikasta sekä asumisesta.

Yhteentoimivuustyössä on todettu tarvetta harmonisoida tietoja laajasti eri sektoreiden kesken. Edellytyksiä tälle on valmisteltu laajentamalla rakennetun ympäristön tietokomponenttikirjastoa tietomalliprojekteissa valmistuneilla määrityksillä ja laatimalla

rakennetun ympäristön tiedoista yläontologia. Lisäksi kansalliseen yhteentoimivuuden yhteistyön kehittämiseen on osallistuttu ja tuotu esiin kansallisten yhteentoimivuuden ryhmien käynnistämisen tarvetta. Yhteistyötä on jatkettu opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa ja sitä on aloitettu liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Väyläviraston kanssa työn alla on yhteinen sanasto. Myös valtiovarainministeriön rahoittamissa kuntatukihankkeissa on vahvat kytkökset rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyöhön.

Yhteentoimivuustyön näkyvyyttä on lisätty useissa sidosryhmätilaisuuksissa ja kirjoituksissa sekä käynnistämällä sarja rakennetun ympäristön yhteentoimivuuksinfoja. Niitä on tarkoitus pitää jatkossa noin kolme kertaa vuodessa. Yhteentoimivuuden teemaryhmien työ on vakiintunut ja niille on muotoutunut säännöllinen kokoussykli sekä rooli yhteentoimivuustyön käsittelyprosesseissa. Rakennetun ympäristön tietomalleille on alettu laatia hallintamallia ylläpitoa ja muutoksia varten.

4. Kuntien muutostuki sai vahvistusta

Kunnat on tunnustettu Ryhti-hankkeen onnistumisen kannalta keskeisimmäksi sidosryhmäksi. Uudistus ei muuta tiedontuotannon tai -hallinnan vastuita. Jatkossakin kunnat tuottavat suuren osan maan uuden tietojärjestelmän tiedoista ja ovat sen keskeisiä käyttäjiä. Muutoksen tukea on Ryhti-hankkeessa valmisteltu yhteistyössä ja erilaisten kuntien tarpeita kuunnellen. Erityisen arvokasta on ollut kuntien osallistuminen tulevan tietojärjestelmän määrittelytyöhön. Monilla kunnilla on kehittyneitä käytäntöjä ja järjestelmiä, joiden oppeja halutaan hyödyntää. Aktiivinen vuorovaikutus ja keskeisten sidosryhmien osallistuminen muutokseen ja sen määrittelyyn on välttämätöntä, jotta lopputulos palvelee käyttäjiä.

Tulevasta muutoksesta on keskusteltu ja viestitty kuntien suuntaan hankkeen infotilaisuuksissa, tapahtumissa ja kuntakirjeellä. Lisäksi tiedonvälittämisen vahvistamiseksi ympäristöministeriön Ryhti-hankkeen sivuille on koottu tietoa ja kysymyksiä-vastauksia erityisesti kuntanäkökulmasta.

Muutoksen tukea on Ryhti-hankkeessa valmisteltu yhteistyössä ja erilaisten kuntien tarpeita kuunnellen.

Kunnat ovat kaivanneet tietoa konkreettisista tietojärjestelmään liittyvistä ratkaisuista. Huolet ovat kohdistuneet muun muassa

tiedonhallinnan vastuisiin ja tulonmenetyksiin. Kuluvana vuonna valmistui selvitys kuntien teknisen sektorin myyntituotoista, jossa luotiin tilannekuva kyseisten palvelujen nykyisistä myynti- ja jakelutavoista, palvelujen volyymeistä sekä käytössä olevista hinnastoista ja hinnoittelurakenteista.

Moni valtakunnallinen tiedonhallinnan ratkaisu on edelleen auki, mikä on vaikeuttanut tarvittavien toimenpiteiden ja ohjeistuksien laatimista ja viestimistä erityisesti kuntien suuntaan. Etelä-Savon ELY-keskuksen tekemässä kartoituksessa hahmottuivat kuntien hyvin erilaiset tilanteet.

Kuluvan vuoden aikana tietojärjestelmään liittyvät ratkaisut ja tietomallit ovat selkeytyneet, ja Ryhti-hanke tarkensi suunnitelman myös kuntien muutostuen toteuttamiselle. Loppuvuoden aikana laadittiin suunnitelma kuntien muutoksen tukemiseen, joka sisältää koulutuksia, oppaita muun muassa tietomallin mukaisten kaavojen hankintaan sekä tarkemman kartoituksen kuntien tilanteesta ja siihen sopivat räätälöidyt toimet. Vuonna 2022 alkavan muutostukipaketin toteuttajaksi valittiin DigiFinland Oy, joka on aiemmin tukenut muun muassa Suomi.fi-palveluiden käyttöönotossa.

5. Hedelmällisiä tahtotilakeskusteluita käytiin kumppaneiden kanssa

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän toteutus edellyttää tiivistä yhteistyötä ministeriöiden, eri järjestelmistä vastaavien valtion viranomaisten, maakuntien liittojen, kuntien ja alan toimijoiden kesken. Isoa tavoitetilaa ja muutosta on vuoden aikana viitoitettu keskeisten kumppaneiden kanssa käytyjen tahtotilakeskustelujen avulla. Valtakunnallista tiedonhallintaa on sovittu yhteen siten, että kaikki kulkevat kohti yhteistä asiakaslähtöistä tavoitetilaa, jossa muun muassa eri järjestelmät toimivat yhteen, tieto tuotetaan vain kerran ja tiedonvaihto on kaksisuuntaista valtion ja kunnan välillä. Keskeinen lähtökohta on ajantasainen ja laadukas tieto yhteiskunnan käyttöön hallitusti ja tietoturvallisesti.

Keskustelujen pohjalta on laadittu rakennetun ympäristön digitalisaation tiekartta vuoteen 2030. Muutosta konkretisoiva tiekartta täydentyy ja tarkentuu hankkeen edetessä.

Tahtotilakeskusteluja rakennetun ympäristön tietojärjestelmän yhteyksistä on käyty etenkin väestötietojärjestelmän, kiinteistötietojärjestelmän ja kansallisen maastotietokannan yhteyksistä. Keskustelut kumppanivirastojen kanssa tiivistettiin tavoitetilan kuvauksiin. Keskusteluja käydään parhaillaan myös osoite-, huoneisto- ja kulttuuriympäristön tiedoista.

Kuntaliiton kanssa keskustelua käytiin jatkuvasti. Yhteistä näkemystä ei toistaiseksi ole saatu kirjattua, mutta Kuntaliitto osallistui aktiivisesti hankkeeseen.

Näiden lisäksi tavoitetilaa on muodostettu yksityisen sektorin toimijoiden muun muassa KIRAhubin, Building Smart Finlandin, GeoForum Finlandin, Raklin ja Senaatti-Kiinteistöjen kanssa.

Vuoden aikana tehtiin tarkastelu Ryhti-hankkeen vaikutuksista muiden hallinnonalojen hankkeisiin, koska rakennetun ympäristön tiedot koskevat oikeastaan jokaista hallinnonala. Kehityseuroista saadaan irti mahdollisimman paljon, kun hankkeet ovat tietoisia toisistaan.

Vuoden aikana tehtiin tarkastelu Ryhti-hankkeen vaikutuksista muiden hallinnonalojen hankkeisiin, koska rakennetun ympäristön tiedot koskevat oikeastaan jokaista hallinnonala. Kehityseuroista saadaan irti mahdollisimman paljon, kun hankkeet ovat tietoisia toisistaan. Riippuvuustarkastelussa käytiin läpi yhdeksän hallinnonala sekä hallinnonalojen virastoja. Työn aikana tunnistettiin yli 50 käynnissä olevaa hanketta, joilla on riippuvuus rakennetun ympäristön tietojen liikkumiseen. Näistä 30 hankkeella on merkittävä riippuvuus Ryhti-hankkeen toteutukseen, joten niiden kanssa tarvitaan yhteisen tahtotilan määrittelyä sekä hanketason suunnitelmien vertailemista. Lisäksi tunnistettiin, että 29 hankkeessa kehitetään Ryhdin tavoin rakennetun ympäristön tietopääomaa tai järjestelmää näiden ylläpitoon. Kahdeksassa hankkeessa puolestaan kehitetään rakennetun ympäristön lainsäädäntöä tai muuta ohjeistusta, mitä Ryhtikin tekee. Rakennustietosäätöön toteuttama kartoitus sai erinomaisen vastaanoton.

Rakennetun ympäristön digitalisaatiota tuetaan järjestöavustuksin. Avustukset on suunnattu yhdistyksille, säätiöille tai muille yleishyödyllisille yhteisöille. Tarkoituksena on tukea ei-taloudellista toimintaa ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Tähän mennessä avustusta on myönnetty yli puoli miljoonaa euroa yhteensä yhdeksälle hankkeelle ja haku on edelleen avoin.

6. Lainsäädäntö seurasi MRL-uudistuksen etenemistä

Ryhti-hankkeen lainvalmistelussa otettiin ratkaisevia askelia eteenpäin kohti tietojärjestelmästä säädettävää lakia, kun ensimmäinen hanketta varten säädettävien säädösten valmistelua varten asetettu työryhmä sai työnsä päätökseen. Vaikutusten arvioinnissa edettiin.

Ryhti-hankkeen lainvalmistelua pohjustavan työryhmän työskentely saatiin päätökseen ja sen johtopäätöksi tullaan käyttämään, kun varsinainen lainvalmistelu alkaa.

On tärkeää, että tietojärjestelmän käyttöönottoa tukeva lainsäädäntö on mahdollisimman innovaatiomyönteinen ja teknologianeutraali mahdollistaen uusien toimintatapojen ja uusien ratkaisujen syntyminen yhdenvertaisesti ja kaikkialla. Tämän tueksi ulkopuolinen konsultti arvioi tietojärjestelmän mahdollisia innovaatiovaikutuksia. Tulosten avulla tunnistettiin keskeisiä innovaatiomyönteisen sääntelyn elementtejä, jotka huomioidaan myöhemmässä lainsäädännön valmistelutyössä.

Haasteena on ollut Ryhti-hankkeen sääntelyn kytkös käynnissä olevaan maankäyttö- ja rakennuslain uudistukseen, joka luo pohjaa rakentamisen ja kaavoituksen digitaalisille prosesseille ja tietomallien käyttöönotolle.

Lainvalmistelun haasteena on ollut tiukka aikataulu sekä lainvalmistelusta vastanneiden henkilöiden vaihtuminen, mikä johti hetkelliseen työn keskeytymiseen vuoden aikana. Hallituksen esitystä valmistelevaa työryhmää ei voitu asettaa alkuperäisen suunnitelman mukaan syksyllä, mikä tulee johtamaan hyvin tiukkaan aikatauluun seuraavalle vuodelle.

Haasteena on ollut myös Ryhti-hankkeen sääntelyn kytkös käynnissä olevaan maankäyttö- ja rakennuslain uudistukseen, joka luo pohjaa rakentamisen ja kaavoituksen digitaalisille prosesseille ja tietomallien käyttöönotolle. Myös tietojärjestelmää koskevan lain tavoitteet on sovittava yhteen muiden toimijoiden tavoitteiden kanssa. Maankäyttö- ja rakennuslain säädösten muuttuessa Ryhti-hankkeen lainvalmistelu on ketterästi reagoinut muutoksiin. Rakennetun ympäristön digitaalisuuteen siirtyminen mahdollistetaan uudella kaavoitus- ja rakentamislilla. Näiden säännösten vaikutuksia viranomaisten tiedonhallintaan pyrittiin täsmentämään ulkopuolisen selvityksen avulla. Selvitys konkretisoi vaikutuksia eri viranomaisten tiedonhallintaan sekä toi esiin keskeisiä tiedonhallintaan liittyviä haasteita, jotka viranomaisorganisaatioiden tulee ratkaista tietomallipohjaiseen tiedonhallintaan siirryttäessä.

7. Hankkeen seuranta ja riskien arviointi kiinnostivat laajasti

Vuonna 2021 keskityttiin vakiinnuttamaan käyttöön edellisenä vuonna luotuja seurannan ja johtamisen välineitä ja luomaan toimivia prosesseja näiden hyödyntämiseksi parhaalla mahdollisella tavalla. Tärkeää oli tuottaa tietoa tietojärjestelmän eri toteutusvaihtoehdoista ja näiden vaikutuksista.

Hankkeen tulosten seuraamisen tueksi luotua indikaattoristoa laajennettiin ja tarkistettiin hankkeen tavoitteiden täsmentyessä. Hankkeen tuloksia seurataan 13 indikaattorin avulla. Ne havainnoivat muun muassa tietojärjestelmän teknistä valmiutta ja sen käyttöönoton etenemistä. Lisäksi suunniteltiin tiedonkeruuta indikaattorien seurannan tueksi. Tulosten ja indikaattorien seuranta konkretisoituu hankkeen loppupuolella, kun tietojärjestelmän käyttöönotto on ajankohtaista.

Riskienhallintaa työstiin pyrkimyksenä tehdä niiden seurannasta mahdollisimman kevyttä. Keskeisimmät riskit käydään läpi hankkeen strategisessa ohjausryhmässä, jotta riskienhallintaan liittyvä työ on mahdollisimman avointa. Ohjausryhmä keskustelikin riskeistä aktiivisesti. Keskeisiin riskeihin reagoidaan ennakoivasti ja pyritään ehkäisemään niiden realisoitumista. Koko tiimi osallistuu riskienhallintaan, ja riskien ennakointi ja ennaltaehkäisy on jokaisen tiiminjäsenen vastuulla.

Keskeisimmät riskit käydään läpi hankkeen strategisessa ohjausryhmässä, jotta riskienhallintaan liittyvä työ on mahdollisimman avointa. Ohjausryhmä keskustelikin riskeistä aktiivisesti.

Ryhti-hankkeen kehittävä väliarviointi käynnistyi kuluneena syksynä. Väliarvioinnissa arvioidaan hankkeen toimintaa, organisointia, viestintää sekä arviointia. Lisäksi arvioidaan hankkeen puitteissa myönnettävien avustusten vaikuttavuutta. Työ valmistuu talvella 2022 ja se tuottaa myös kuvauksen hankkeen aikaansaamista alkavista vaikutuksista ja näihin liittyvistä vaikutusmekanismeista. Työ tuottaa suosituksia hankkeen toimenpiteiden kehittämiseksi ja sen avulla suunnataan toimintaa tuleville vuosille.

8. Viestinnän työkalupakki vakiintui yhteistyössä kumppaneiden kanssa

Siinä missä vuonna 2020 odotettiin hankkeen organisoitumisen ja liikkeellelähdön kannalta keskeisiä päätöksiä, vuonna 2021 yhteinen visio kirkastui. Viestintä oli aktiivista, pääviestejä hyödynnettiin kattavasti ja loppuvuotta kohti pystyttiin kertomaan enemmän muutoksen hyödyistä.

Viestinnän tavoitteet määriteltiin vuoden alussa:

1. Tieto: Ryhti-hankkeesta on saatavilla ajantasainen, selkeä tieto eri kohdeyleisöille. Sidosryhmät tietävät, miten muutosta tehdään yhdessä ja minkälaista tukea on saatavilla. Hyvät toteutustavat ja esimerkit leviävät.
2. Yhteistyö: Hankkeessa mukana olevat tahot ovat sitoutuneita yhteiseen päämäärään. Muutos koetaan tarpeellisena tai ainakin hyväksyttävänä.
3. Yleinen hyväksyttävyys: Syntyy (julkista) keskustelua ja ymmärrystä digitalisaation hyödyistä pitkällä aikavälillä myös rakennetun ympäristön sektorilla.

Ajankohtaisviestintää rytmittivät Ryhti-infot ja uutiskirje. Hankkeen verkkosivuilla kerrottiin jatkuvasti päivittyvä ajantasainen tieto ja apu usein kysytyihin kysymyksiin. Hankkeen verkkosivut ja uutiskirje saivat kiitosta selkeydestä. Uutiskirjeen avulla kyettiin jakamaan tietoa paitsi hankkeen laajasta

tekemisestä myös kumppaneiden samaan suuntaan tähtäävästä työstä. Uutiskirjeen jakelu kasvoi helmikuun 350 tilaajasta marraskuun 1 800 tilaajaan. Kirjettä avattiin ja artikkeleita luettiin uutiskirjetoimittajan keskiarvoja

paremmin. Verkkosivuilla oli marraskuun loppuun noin 12 600 sivulatausta, ja kävijämäärät korreloivat hyvin hankkeen aktiivisuuden kanssa. Kaikille sidosryhmille tarkoitettuja Ryhti-

Vuoden aikana nostatettiin odotuksia loppuvuoteen ja tietojärjestelmän määrittelyn valmistumiselle.

infoja pidettiin vuoden aikana neljä, kuten myös kunnille suunnattuja lähes saman sisältöisiä infoja. Kukin neljästä infokierroksesta tavoitti 200–400 osallistujaa. Tilaisuuksille annettu arvosana oli tavoitteen mukainen, 4/5, mutta palautetta saatiin hyvin harvalta osallistujalta. Infojen keskustelu oli vilkasta, ja Ryhti-tiimin asiantuntijat vastasivat sekä etukäteen että tilaisuuksissa esitettyihin kysymyksiin.

Vuoden aikana nostatettiin odotuksia loppuvuoteen ja tietojärjestelmän määrittelyn valmistumiselle. Moni esillä olleista kysymyksistä oli sellainen, johon ei tyhjentävästi voitu vastata ennen päätöksiä tietojärjestelmän sisällöstä. Sidosryhmät kaipasivat lisätietoja erityisesti siitä mitä tietoja järjestelmään tulee ja syntykö muutoksia tiedontuotannon vastuisiin tai kopiorekistereitä. Viestinnässä tarjottiin sen hetken näkemyksen mukainen tieto ja avattiin päätöksiin vaikuttavia seikkoja. Käytettyjen viestien yhdenmukaisuuteen ja termien selkeyteen on kiinnitettävä huomiota myös jatkossa.

Rakentavaan vuoropuheluun panostetaan myös jatkossa. Lähimpien viranomaiskumppaneiden digiaamukahvit vakiinnuttivat paikkansa ja tuottivat synergioita.

Erityisen tyytyväinen Ryhti-tiimi voi olla sidosryhmäyhteistyön tiivistymiseen.

Kunnat osallistuivat tietojärjestelmä- ja yhteentoimivuustyöhön sekä erilaisiin tilaisuuksiin aktiivisesti ja kommentoivat työtä omasta näkökulmastaan myös uutiskirjeen artikkeleissa. Valtaosa Ryhti-hankkeen medianäkyvyydestä oli kumppaneiden kanavissa. Niitä jäi mediaseurannan haaviin parhaina kuukausina seitsemän ja säännöllisesti yli tavoitteen, kolme läpimenoa kuussa. Someosumia ei tilastoitu, mutta tunnisteella #Ryhti viestivien organisaatioiden määrä kasvoi.

Ryhti- viestinnän kolmas tavoite sai vauhditusta muun muassa perustetusta digitalisaation ministeriryhmästä. Yleinen keskustelu tuki vahvasti digitalisaatiota välttämättömänä kehityksenä. Erityisen tervetulleena vastaanotettiin Rakennustietosäätiön tekemä tarkastelu Ryhti-hankkeen kytköksistä muihin hallinnon kehityshankkeisiin. KiraHubin haastattelemat kiinteistö- ja rakennusalan edustajat kokivat Ryhti-hankkeen edistämän muutoksen erittäin tärkeänä (4,4/5). Digimuutos nähtiin muun muassa edellytyksenä tuottavuusloikalle ja energiansäästötavoitteille. Tiedon avoimuutta korostettiin. Yksi yhdeksästä kyselyyn vastanneesta koki, ettei tuntenut hanketta kyllin hyvin, joten töitä riittää tulevalle vuodelle.

9. Lisävarat vuodelle 2024 vahvistavat tekemistä

Eduskunta myönsi loppuvuodesta hankkeen momentille kaksi miljoonaa euroa lisää. Lisävarat käytetään erityisesti kunnille suunnattuun muutostukeen. Vuoden 2022 talousarvioesityksen hyväksymisen myötä hankkeen kokonaisbudjetti vuosina 2020–2024 on yhteensä 19,6 miljoonaa euroa. Näin hanke jatkaa työtään vielä vuonna 2024.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet